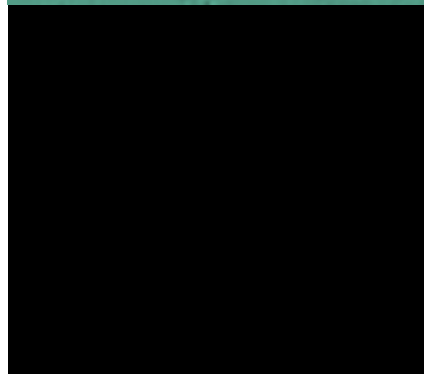

Actualment aconseguir un hàbitat sustentable constitueix una àrea de desenvolupament científic i tecnològic de gran importància en les investigacions orientades al coneixement de l'ús eficient de recursos i la reducció de l'impacte ambiental en el disseny, la construcció i el manteniment de l'hàbitat i l'arquitectura per a assolir un desenvolupament sostenible.

L'Organització de les Nacions Unides difon principis vinculats amb l'arquitectura bioclimàtica, l'eficiència energètica i l'ús de materials constructius de baix impacte ambiental orientats a garantir la disponibilitat de recursos naturals i que també impactin de manera positiva en la salut i el benestar de les persones .

Actualment les construccions amb materials industrials són una de les consumidores més importants de matèries primeres i recursos no renovables generant un considerable impacte ambiental, no només durant els processos d'extracció i elaboració de les matèries primeres, sinó també durant la construcció, utilització i demolició. En contraposició, l'arquitectura i la construcció amb terra, que utilitza el sòl natural estabilitzat com a subministrament predominant, es considera entre els mètodes constructius sustentables possibles i ha provocat el ressorgiment de l'hàbitat construït a terra.

A nivell mundial s'han organitzat nombroses trobades científiques, s'han fet declaracions amb propòsits globals i s'han creat institucions específiques. La Xarxa Iberoamericana PROTERRA va definir "arquitectura i construcció amb terra" (2008): les arquitectures amb ús de sòls seleccionats estabilitzats que inclouen totes les tècniques constructives que juntament amb altres materials naturals i industrialitzats conformen un camp definit dins de l'arquitectura a escala global , tant per a obres noves com per millorar construccions existents.

La Xarxa Proterra es va conformar a Argentina el 2011 amb professionals de tot el país vinculats amb l'arquitectura i la construcció amb terra. També al Consell Nacional d'Investigacions Científiques i Tècniques (CONICET) hi ha nombrosos instituts que promouen estudis a favor d'aquest tipus de pràctica constructiva i particularment a Córdoba el Centre Experimental de l'Habitatge Econòmic (CEVE). Com a producte d'aquestes investigacions, es van desenvolupar tècniques de construcció amb blocs de terra comprimida i tàpia amb capacitat portant.

Recentment, diversos municipis de la província de Córdoba, amb l'aval del Col·legi d'arquitectes, van aprovar l'ús de mètodes de construcció amb terra crua. Les normes sobre construcció sismoresistent admeten l'ús aquests materials sempre que compleixin mitjançant assaig els mateixos requisits que els materials ceràmics i de formigó.

Tot i l'acceptació generalitzada sobre l'arquitectura i la construcció amb terra a nivell global, hi ha desconfiança en alguns sectors, com en alguns programes de polítiques habitacionals públiques.

El programa de política sanitària habitacional de la Província de Córdoba, denominat "Programa de Substitució d'Habitatges Precaris i Erradicació del Mal de Chagas" (PSVPEMCh), creat el 2009, té per objectiu la substitució d'habitatges de tova per altres

materials industrialitzats per a contribuir a l'erradicació de la malaltia i millorar les condicions de salubritat dels que hi habiten, a diferència d'altres províncies argentines on ja hi ha conjunts d'habitatge social on van ser aplicades tècniques vernacles.

La comparació constructiva i funcional d'ambdues tipologies d'habitatge, la vernacla amb murs de tova i materials disponibles a la zona, i la construïda amb murs de maons buits de ceràmica, arrebossats exteriors de morter de ciment i arrebossats interiors de morter a la calç, sostres amb cel ras plàstic, aïllant tèrmic de poliestirè expandit i acabat de xapa galvanitzada, demostra la dificultat de mantenir un confort climàtic estable a l'interior de l'habitatge en el segon cas, com ho testifiquen els seus usuaris, que tenint la possibilitat d'utilitzar les dues construccions segueixen habitant l'habitatge vernacle.

Com a conclusió assenyallem que el coneixement científic i l'anàlisi rigorosa de les construccions vernacles demostren que aquestes tècniques poden assolir els estàndards de resistència mecànica, durabilitat i salubritat equiparables a les tècniques constructives convencionals, avalats per nombroses institucions científiques.

Bibiana Sciortino, arquitecta. Corresponsal de Córdoba, Argentina. Març 2023

[1]

Tornar

[2]

Copyright@ Col·legi d'Arquitectes de Catalunya : <http://213.151.109.9/ca/mon/revista-de-corresponsals-arquitectura-vernacla-i-sostenible-argentina>

Links:

[1] <http://213.151.109.9/ca/printpdf/printpdf/29098>

[2] <http://213.151.109.9/ca/javascript%3Ahistory.back%281%29>